

OBSAH:

1. Úvodník	2
2. Wilfrid Stinissen - Putování k pravdě	4
3. Jerzy Zielinsky - Pán Ježíš nás učí modlit se	6
4. Piotr Bakalarz - Modlitba Páně	9
5. Vojtěch Zieba - Úvod do evangelizace	13
6. Wilfrid Stinissen - Boží čas	14
7. Mystické spojení s Marií - XXI. část	14
8. Oznámení o nové distribuci	15
9. Ediční plán na 1. čtvrtletí 1996	

1. Úvodník

Když se blíží konec roku, ohlížíme se zpět. Hodnotíme to, co jsme prožili. Děkujeme Bohu za všechno krásné, za všechno, co se zdařilo, znovu mu předkládáme naše selhání s prosbou o odpuštění a nápravu. A očekáváme to, co má přijít. Někdo s napětím, někdo možná s obavami a úzkostí, ale všichni, kteří se snažíme žít ve spojení s Kristem, s novou nadějí, kterou sám Pán vkládá do našich srdcí a která často překvapí i nás samotné.

Člověk je bytost dějinná. Umí se vrátit zpět po časové ose a znovu prožívat to, co už se ve skutečnosti opakovat nemůže. A stejně tak umí předstihnout skutečný běh času a ve svém nitru prožívat budoucnost - plánovat a snít. Je v pořádku, že hodnotíme minulost a vyhlížíme budoucnost. Nicméně by nám neměla uniknout ta část našich dějin, která jediná je v našich rukou, a tou je přítomnost. Přítomný okamžik.

Ať už máme jakékoliv plány a sny pro příští rok, ať se v něm odehraje cokoli, celý ten čas, který je před námi, můžeme vnímat jako šňůru přítomných okamžiků. A přítomný okamžik - to je poklad, protože v něm se mohu obrátit k Bohu. Smím - ať se děje cokoli, ať se cítím jakkoliv - prožívat ho ve spojení se svým Pánem. Smím ho chválit, děkovat mu, radovat se, plakat a naříkat, smím se ptát, když nerozumím, smím prosit, smím trpět ve spojení s Ježíšem. Jedním slovem - smím se modlit.

Tématem 9. roku Desetiletí mravní a duchovní obnovy našeho národa je „evangelizace a modlitba“. Myslím, že stránky tohoto čísla „Karmelu“ mohou přispět k prohloubení naší modlitby, abychom, když se sami přiblížíme k Bohu, mohli Boha přiblížit i druhým.

S novoročním pozdravem P. Norbert, OCarm.

2. Putování k pravdě

Wilfrid Stinissen

(úryvek z knihy Putování k pravdě, podtitul knihy je: *Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas*)

KAPITOLA 16.

Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás (1 Sol 5,18).

Vděčnost je ústřední realita křesťanského života. Mše je již tradičně nazývána „eucharistií“, což znamená díkyvzdání. To svědčí o tom, že vděčnost je základním postojem křesťanského člověka. Vpravdě křesťanský život je poznamenán „projevováním vděčnosti k Boží oslavě“ (2 Kor 4,15).

Jak můžeme děkovat Bohu, když se ve světě odehrává tolik tragedií? Nebylo by na čase, abychom revidovali svůj obraz Boha a přestali považovat Boha za všemohoucího, jenž drží nitě veškerého dění ve své ruce? Neměli bychom spíš popisovat Boha jako bezmocného diváka, který je nucen být svědkem, jak člověk ničí sám sebe i své životní prostředí, aniž by tomu mohl zabránit?

Církev však i nadále vyznává „Věřím v Boha, Otce všemohoucího“. Není to snad právě důsledkem jeho všemocnosti, proč Bůh nemá zapotřebí ustavičně zasahovat? Bůh může připustit jakékoli dění právě proto, že je všemohoucí. Boží moc spočívá právě v tom, že pro něj je všechno, absolutně všechno použitelné, takže může vložit smysl i do zcela absurdních jevů. Z hrozných disonancí, které mu člověk předkládá, dovede Bůh zkomponovat libozvučnou symfonii. To, co je samo o sobě zlé, se stane něčím dobrým tím, že toho Bůh použije jako materiál pro své stavební plány.

Náš pohled na skutečnost je krajně zlomkovitý. Jsme hotovými mistry v analyzování. Velký plán Boží dovedeme rozebrat na malé kousíčky. Pak se nám ovšem jeví všechno nepochopitelné a nesmyslné. Bůh však myslí synteticky. Bůh vidí celek, má přehled nad celou historií. Proto také měří podle jiných norem. Když staneme tváří v tvář smrti, vidíme jen smrt a nic víc. Bůh však vidí, jak se ze smrti rodí nový život.

Neříkáme příliš neuváženě, že utrpení a smrt je něco zlého? Jistě, a to proto, že nevidíme dynamiku přítomnosti. Smrt není konečný cíl, nýbrž přechod, krize růstu. Není podivné, že je nám tak zatěžko akceptovat utrpení a smrt jakožto procesy zrání, když příroda nás neustále učí, že starý život musí zemřít, aby se nový mohl zrodit? Není-li housenka připravena opustit svůj život housenky, nemůže se nikdy stát motýlem. A chce-li květ zůstat ustavičně květem, nikdy nemůže uzrát v plod. Smrt není tak zlá, jak si myslíme. Hle, jak Ježíš vyjadřuje svůj vztah k smrti: „Jdu k Otci“ (Jan 14,28).

Bible nás na každé straně učí tomuto velikému pohledu. Bible vidí všechno dění narýsované na nekonečném obzoru, na pozadí věčnosti. Bible ustavičně rozšiřuje malicherná a omezená zorná pole člověka a přivádí je na správnou míru. Když čteme Bibli, má se tak mimo jiné dít proto, abychom ustavičně zjišťovali, jak Bůh s neuvěřitelnou virtuozitou řídí běh dějin, jak zručně a s jistotou používá každého

jevu, každé události, dokonce i lidského hříchu a lidské vzpoury k uskutečnění svého plánu.

Naučíme-li se pohlížet na každý detail v našem životě jako na stavební kámen v plánu Boží lásky, začne naše vděčnost prýštit sama od sebe. Jsme z plna srdce zajedno s knězem, když v mešní liturgii zpívá: „Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky.“

„Za všech okolností děkujte Bohu,“ píše sv. Pavel, „neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás“ (1 Sol 5,18). Děkovat Bohu za všechno, i za to, co je pro nás trýznivé a bolestné, to je víra v plné své aktivitě. Děkujeme-li Bohu pouze za radostné události, je to znamením, že naše víra ještě nedozrála. Nic nečiní víru tak silnou, tak nezávislou na citovém životě, jako děkovat Bohu za všechno.

Vděčnost nás pozvedá na Boží vlnovou délku. Bůh řídí okolnosti našeho života s láskou a my je také přijímáme jako projevy lásky. Naše duše vnímá Boží lásku, přestože tělo snad kvílí a rozum nechápe. Když vzdáváme díky Bohu, otvírají se vrata propusti dokořán tak, aby mocný přívál lásky mohl naplnit naše nitro. Vpouštíme dovnitř sílu Boží lásky a cítíme, jak se v nás probouzí nová energie.

Radikální řešení bývá snadnější než řešení polovičaté. Děkovat za to, co pocítujeme jako nepříjemné, vyžaduje zpočátku poněkud víc energie, než když se pouze snažíme smířit se s nevyhnutelným. Když však jednou podstoupíme tuto malou námahu, zdá se nám potom všechno mnohem snazší. Překročili jsme práh a ocitli jsme se v prostředí, kde dýcháme čistší vzduch a vše probíhá klidněji. A navíc tak činíme s jasnější myslí. Dokonce i za své hříchy máme děkovat, neboť naše hříchy nás činí chudými a stále jasněji nám připomínají naši nesmírnou potřebu spásy. Každý hřích, který díky Boží milosti od sebe odvrhneme, v nás prohlubuje účastnost na tajemství kříže. Nějakým paradoxním způsobem se stalo, že ke Kristu nás poutají naše hříchy (srov. Lk 5,32). Jedinou podmínkou je, abychom hřích přiznali. Vyznaný hřích nás přivádí k pravdivému poznání sebe samých, a jediné pravda osvobozuje. Proto připouští Bůh určité události, snad dokonce i sám uspořádává okolnosti tak, že nás vpravdě vyzývají, jsou testem, který nám ukazuje naši pravou tvář.

Naše nitro přechovává velkou dávku vzpoury proti Bohu, dřímající revolty, které si ani nejsme vědomi. Riskujeme, že celý náš život je iluzí, že v sobě nosíme čistou lásku, či že jsme zcela odevzdáni Boží vůli. A tu nás Bůh přivede do situace, kdy dřímající vzpoura procitne a projeví se v plném světle. Mohu si o sobě například myslet, že jsem láskyplný a mírné povahy, neboť vycházím se svým okolím bez konfliktů. Zasluhu na tom však možná má právě mé okolí, neboť lidé, v jejichž přítomnosti žiji, mají neobvykle dobrý charakter. Pak mi může být jen ku prospěchu, když mi Bůh postaví do cesty někoho, kdo mě dráždí a jde mi na nervy. Jestliže pak ztratím trpělivost nebo dokonce vybuchnu hněvem, mám říci: „Děkuji ti, Pane Bože, že jsi mě zbavil mých iluzí o sobě.“ Vděčnost za naše hříchy a chyby umožňuje Bohu připomenout nám, jak plně jsme na něm závislí.

Mnozí si snad kladou otázku, zda-li to neustálé děkování nevede k nedostatku angažovanosti. Ale není tomu právě naopak? Vděčnost nestojí v rozporu s námahou, kterou vynakládáme k napravení světa. Díkyvzdání nás spíš podněcuje, abychom se chopili díla s větší rozvahou a rozhodností. Umění děkovat předpo-

kládá, že jsme v drsné skutečnosti, avšak se srdcem plným naděje, objevili novou dimenzi. Ten, kdo děkuje, dokazuje, že pochopil, že život a budoucnost Zmrtvých-vstaleho prozařuje smrtí i hříchem. Křesťan se nedá zaslepit minulostí. Má oči otevřené pro to nové, co je dosud skryto, je však již přítomno v klíčicím semeni. Ten, kdo začíná objevovat tento skrytý nový rozměr, nemůže jinak, než děkovat. Vzdávat dík neznamená tedy, že se smiřujeme s přítomnou situací jako s něčím nezměnitelným a definitivním. Děkuvzdání vytváří právě protiklad aktuálního stavu zcela jednoduše proto, že nemůžeme děkovat, pokud netušíme to nové, co mezitím vyrůstá. A tak se děkuvzdání stává prvním krokem na cestě k změně. Děkuvzdání je nesené nadějí v lepší budoucnost, ne jen na nebesích, nýbrž i zde na zemi. Vždyť Říše Boží je jako kvas, který má prokvasit celý svět (srov. Mt 13,33). Ten, kdo děkuje, dokazuje, že v to věří, že ve všech násilnostech a hrůzách naší doby zří bolesti zrodu nového světa, že vidí, jak se ve smrti rodí nový život.

Na toto vše máme jedinečný příklad, totiž Ježíšovu velkou modlitbu děkuvzdání, která vyvstala z temna noci. Evangelista Jan zdůrazňuje, že to byla ona noc, kdy Jidáš odešel po tom, co do něho vstoupil satan (srov. Jan 13,27-30). V této chvíli temna viděl Ježíš, jak svítá ráno nového dne, který nikdy neskončí. Proto děkoval. Viděl před sebou hrůzyplné drama, které se odehraje příštího dne, a které se stane spásou světa. Proto vyslal v této nejtemnější chvíli svého života niternou modlitbu děkuvzdání.

Tato modlitba děkuvzdání setrvala mezi námi nikoli jako relikvie, nýbrž jako aktuální skutečnost: v eucharistii - večeři Páně. Kdo často chodí k sv. přijímání, tomu není zatěžko děkovat Bohu „vždy a všude“, též v temných chvílích světového dění i vlastního života.

3. Pán Ježíš nás učí modlit se P. Jerzy Zielinsky OCarm.

Když je nám obtížné modlit se a chceme se modlitbě naučit, sáhneme nejčastěji po různých více či méně moudrých knížkách. Výsledkem ale často je, že zabloudíme ve složitém výkladu, nebo začneme používat různé podivné metody, které nás ale přesto modlit nenaučí. Zapomínáme totiž na to, že i ty nejmoudřejší a inspirované knihy o modlitbě čerpají svou moudrost ze zdroje veškeré moudrosti - z Ježíšova učení.

Chceme-li se naučit dobré modlitbě, musíme se nejprve poučit v Ježíšově evangeliu, naslouchat tomuto nepřekonatelnému mistru modlitby, u kterého se modlitbě učili všichni velcí světci.

„Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí“ (Mt 6,6).

Nemůžeme rozmlouvat s Bohem, když naši mysl ohlušuje pouliční hluk, když je naplněna desítkami rozmluv, záležitostí a dojmů z výkladních skříní obchodů, které mjííme. Hlas, kterým k nám Bůh promlouvá, není podobný žádnému z těch,

které k nám denně doléhají. Bůh je Duch a rozmlouvá s námi duchovním způsobem. Když ho chceme zaslechnout, začít s ním rozmlouvat, musíme odejít do ústraní. Musíme najít místo, kde ticho nebude nikým a ničím rušeno. Jenom v tichu můžeme jeho hlas slyšet. Ježíš nám dal příklad. Evangelia často připomínají, že odešel na opuštěné místo, na horu, aby se modlil. Je to přece úplně přirozené. Když k nám přijdou hosté, nezačneme číst noviny nebo sledovat televizi, ale soustředíme svou pozornost na ně a věnujeme se jim.

Tím spíše je třeba, abychom zanechali všech svých všedních záležitostí, když chceme rozmlouvat s Bohem. Člověk ale musí po takové rozmluvě toužit. Musí usilovat o to, aby se ve svém nitru ztišil, aby mohl Boha slyšet. K takové rozmluvě musí hledat příhodný čas a místo.

„Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Nebudte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte“ (Mt 6, 7-8).

Jakmile poklekne k modlitbě, hned se z našich úst řinou slova jako potoky. Vypravujeme Pánu Bohu o všech svých záležitostech. Říkáme mu, co všechno potřebujeme. Často chceme být moudřejší než on a přesvědčujeme ho, jak je nutné, aby nám to či ono dal. A máme pro to řadu argumentů. A když takto mluvíme, neuvědomujeme si, že naše modlitba už není rozmlouvou s Bohem, že není dialogem mezi dvěma osobami, ale monologem - řečí jedné osoby. Právě před touto chybou nás varuje Ježíš, když se zmiňuje o mnohomluvnosti pohanů. Bůh má také mnoho, co nám chce říci, ale jak to může učinit, když ho nepustíme ke slovu! V naší modlitbě je příliš mnoho slov a velmi málo mlčení. Využíváme svého rozumu a ne svého srdce. A on, na kterého se obracejí miliardy lidských bytostí nezměrným množstvím slov, chtěl by slyšet, jakou láskou bije naše srdce. On nám nebrání, abychom se k němu obraceli se svými starostmi, ale chtěl by, aby v každé naší modlitbě byl též čas věnovaný jemu, kdy bychom mluvili více srdcem než ústy a učili se mu naslouchat. Musíme si uvědomit, že ještě než poklekne k modlitbě, Bůh už ví, s čím k němu přicházíme, ví, co potřebujeme. Proto se nesnažme ho přesvědčovat svými slovy. On ví lépe než my, co nám bude sloužit k dobrému.

„Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce, který je v nebesích“ (Mt 7,21).

Můžeme v modlitbě strávit hodiny, a přece bude bez užitku, nepřinese ovoce, nebude-li provázena nápravou našeho života. Ježíš vyžaduje, aby modlitba přinesla užitek. Nemůže sestávat z pouhých slov. Modlitba, která nás nečiní lepšími, může nás připravit o naději na nebeské království a patření na Boží tvář. Modlitba přinese ovoce, je-li provázena plněním Otcovy vůle. A ta zahrnuje především požadavek lásky k bližnímu. Dále musí být provázena poctivým plněním našeho životního úkolu: rodičovských povinností, uložené práce nebo studia. Modlitba má být prosbou za schopnost plnit naše povinnosti.

„Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprv smířit se svým bratrem“ (Mt 5,23-24).

To je ještě jedna velmi důležitá rada. Nemůžeme rozmlouvat s Bohem, máme-li v srdci hněv nebo nenávisť k druhému člověku. S ním může rozmlouvat člověk čistého srdce. Ježíš po celý svůj život učil jak odpouštět. Petrovi, který se ho na to tázal, přikázal odpustit 77x, což v chápání Židů znamenalo nekonečné opakování. Bohu nemůžeme přinášet dary znečištěné nenávisť ke komukoliv.

V evangeliích nalezneme mnoho takových a podobných Ježíšových rad týkajících se modlitby. Každý, kdo se chce dobře modlit, nemusí hledat radu v jiných knihách. Celé Ježíšovo evangelium, a tedy i poučení o modlitbě, pochopí i prostý člověk. Ježíš děkoval Otcí, že tajemství Království pochopili právě lidé prostí. A aby nikdo nepochyboval o hodnotě jeho rady, řekl:

„A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále“ (Mt 7,24-25).

Z polského časopisu *W cieniu Karmelu* (č. 2/1995 str. 18-19) přeložila Růžena Kouřimová.
Citáty z Pisma svatého podle ekumenického vydání Bible (Zvon, Praha 1991).

4. Modlitba Páně Piotr Bakalarz

Stává se, že se modlíme, aniž rozumíme hlouběji významu slov, která vyslovujeme. Odřikáváme slova mnoha modliteb jako školní poučky a vzdáváme tak Bohu čest jen ústy, a ne srdcem. Stáváme se tak pouhými nástrojem, který hraje jen díky hudebníkovi, ale zmlkne hned, jak jej odloží.

Dobrá modlitba nepotřebuje mnoho slov. „Nebudíme mnohomluvní,“ říká Pán Ježíš, když nám doporučuje krátkou, ale obsažnou „Modlitbu Páně“. Máme důvod očekávat, že v ní nalezneme to, co je Bohu obzvlášť milé, co je pro něho i pro nás významné. Pokusme se přiblížit se obsahu Otčenáše, abychom se tuto každodenní modlitbu naučili modlit víc srdcem a myslí než jen ústy.

OTČE NÁŠ

Slova, kterými Otčenáš začíná, si zaslouhují naší zvláštní pozornost, poněvadž nás vedou k poznání Božích vlastností.

Za prvé, slovo „nás“ zřetelně podtrhuje skutečnost, že milost Boží není pro nikoho výsadou, poněvadž zahrnuje všechny lidi. Radostnou zvěstí je pro nás také to, že o Bohu můžeme mluvit jako o svém otci a příteli, a ne jako o řediteli nebo vládci, tedy o někom, kdo všechno uvedl v život a ponechal sobě samému. Ježíš přece řekl: „Už vás nenazývám služebníky ... ale nazval jsem vás přáteli ... Otec vám dá, o čem ho prosíte v mém jménu“ (Jan 15, 15-16). Otec je přece někdo nám velmi blízký, komu naše problémy a touhy opravdu leží na srdci. Má moc řídit náš život a vést nás jako svoje milované děti, jen když se nestaneme předčasně „dospělí“ a přemoudřelí. To proto Ježíš opakuje, abychom byli jako děti, poněvadž děti touží po poučení a neznají nadutost pýchy.

JENŽ JSI NA NEBESÍCH

Tato část Otčenáše přesně definuje místo, kde přebývá Bůh - nebe. Není tomu tak, jak tvrdí zastánci východních náboženství a hnutí New Age, že Bůh přebývá v nás, ale spíše „uprostřed nás“ (Mt 18, 20). Názor na přebývání Boha v člověku je nebiblický a v důsledku vede k chybnému zbožšťování vlastní osoby. Jsou to nám všem známé ozvěny ráje, kde Eva rovněž ve své neposlušnosti zatoužila stát se rovnou Pánu, povznést se k vyššímu stavu vědomí a poznat dobro a zlo „tak jako Bůh“ (Gen 3,5). To ale neznamená, že jeho Duch v nás nepůsobí, že nerozehřívá naše srdce, neosvětluje rozum; ale zcela jistě není naší stálou a neodlučnou částí, kterou v sobě máme nalézt a „uvolnit“.

POSVĚT SE JMÉNO TVÉ

O tom, jak velký význam má projevování úcty jménu Božímu, není třeba nikoho přesvědčovat. Zůstává jen otázka: jak zní jeho jméno a kde je nalezneme? Mnohokrát je definováno ve vztahu k jeho osobě. Odpověď na tuto otázku nalezneme v deseti přikázáních (Ex 20,1-17), která jsou jakoby věčnou ústavou vyvoleného národa a v nichž je navěky vepsáno jeho jméno. Podle slov Desatera dvě označení, Spasitel a Stvořitel, tvoří společně jeho svaté jméno. Jako Spasitele ho ctíme věřice v obětí Kristovu, jako Stvořitele ho uctíváme, když světime den Páně a věříme, že celý svět stvořila jeho dlaň.

PŘIJĎ KRÁLOVSTVÍ TVÉ

Po nanebevstoupení Pána Ježíše apoštolové netrpělivě očekávali jeho slíbený návrat. Nevěděli, kdy se tak stane, ale domnívali se, že se tak stane brzy. Mistrova slova: „Ano, přijdu brzo,“ zapsaná ve Zjevení sv. Jana (Zj 22,20), je naplňovala důvěrou a láskou. „Přiď, Pane Ježíši!“ ta slova nejlépe vyjadřují nejen vlastní pocty milovaného učedníka, ale i citění celé Církve Boží - nevěsty, stále očekávající svého milovaného (Zj 22, 17). Proč ale Pán Ježíš řekl, že přijde brzy, když dosud nepřišel ve své slávě? Odpověď je prostá. U Boha je „jeden rok jako jeden den“ (Ez 4,6), proto pro něho období dvou tisíc let je jako krátká chvílka, i když pro nás je to doba nesmírně dlouhá. Za druhé, slova Kristova o jeho rychlém návratu měla křesťany inspirovat ke stavu stálé připravenosti, k „udržování oleje v lampách“, jak se o tom zmiňuje jedno podobenství. Pán Ježíš svým učedníkům doporučoval, aby byli bdělí - tuto výzvu zaznamenávají všechna evangelia - poněvadž přijde nečekaně „jako zloděj“. Na toto upozornění bychom neměli zapomínat, poněvadž je součástí Otčenáše, který denně opakujeme.

BUĎ VŮLE TVÁ JAKO V NEBI, TAK I NA ZEMI

Zde nacházíme neobyčejně důležitý aspekt našeho vztahu k Bohu. Právě tato slova vypovídají o tom, čím se má vyznačovat křesťan: jde o pokoru. Tato krásná ctnost ducha je klíčem našeho vztahu k Otcí nebeskému. Nejkrásnější projev pokory vidíme v Kristově modlitbě. „Ne má, nýbrž tvá vůle se staň“ (Lk 22,42). Byl to příklad učedníkům. Plnit vůli Boží má nám být nejpřednější, všechno ostatní nám bude přidáno.

Tato část modlitby Otčenáše se dotýká ještě jedné skutečnosti. Jak víme, Bůh, který vládne v nebi, svrhnul padlého anděla na zem, která se stala satanovým sídlem. Proto tato část modlitby je prosbou k Bohu o jeho milostivé panování na zemi ve spravedlnosti a svobodě, poněvadž Boží nepřítel používá zcela odlišných způsobů vlády: útisku a násilí.

CHLĚB NAŠ VEZDEJŠÍ DEJ NÁM DNES

Chléb je pro všechny symbolem života. Prosba Božího lidu vyjádřená v tomto fragmentu má nejen charakter prosby o chléb, kterým sytíme své tělo („nestarejte se o to, co budete jíst...“), ale spíše starost o duchovní pokrm - Boží slovo. Ježíš pádně vyjádřil, že „nejenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst“ (Mt 4,4). Tím, že se sytíme ze stolu, který nám přichystal Pán, posilujeme svůj duchovní růst a prohlubujeme své křesťanské vědomí, tak důležité pro každého Kristova následovníka.

Ale tato část modlitby obsahuje ještě jedno naučení. Jde o to, že musíme Boha prosit o dar chleba. A ne o něj žádat, nebo naopak pasivně očekávat tento Boží dar jako něco, na co máme právo. A znovu v krásném souladu s těmito slovy říká Pán Ježíš: „Proste, a bude vám dáno.“ Modlitba vycházející z Písma svatého přináší vždy dobré ovoce.

A ODPUSŤ NÁM NAŠE VINY, JAKO I MY ODPOUŠTÍME NAŠIM VINÍKŮM
Tato krásná slova se vztahují k větě, kterou pronesl Pán Ježíš: „Jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám“ (Mt 6,38). Tajemství odpuštění našich hříchů spočívá v našem odpuštění, či jak říkáme „odepsání“ vin těm, kdo nám ukřivdili. Jinými slovy, dluh, který máme vůči Bohu, může nám být odpuštěn za předpokladu, že se nebudeme domáhat vrácení vypůjčené částky od svých dlužníků.

V této prosbě se skrývá také recept na životní štěstí. Poněvadž jsme-li rozpáleni hněvem na někoho, kdo nám ukřivdil, jak se můžeme cítit šťastní? Nepocítíme takový hněv i na vlastním zdraví? Stres, choroby krevního oběhu a špatný nervový stav mají svůj počátek v naší mysli. Bůh se nám zde představuje také jako lékař, který odstraňuje příčinu našich duševních i tělesných potíží.

A NEUVEĎ NÁS V POKUŠENÍ, ALE ZBAV NÁS OD ZLÉHO. AMEN.

Jak často se naše usilování neshoduje s Boží vůlí. Stává se, že sejdem z jeho cesty, upadáme do omylů a uchylujeme se od jeho neporušitelných zákonů. Když se připravujeme na druhý příchod Ježíše Krista, musíme se tedy modlit o jeho milost, abychom nechodili po svých vlastních cestách a věrně šli za ním vzdávajíc čest jeho jménu. Tvrdší setrvání v hříchu nás vzdaluje tomu, který má moc nás spasit.

Závěrečná slova Modlitby Páně nás také poučují, že kdo nedbá Boží milosti, nemůže spoléhat na Boží pomoc a může z cesty sejít úplně. Modleme se, aby se tak nikomu z nás nestalo. Udržujeme v sobě plamen víry a nenechme se odradit pády, které neminou žádného z nás.

5. Úvod do evangelizace: Ovocem ticha je modlitba Vojtěch Zieba

PŘEDNÁŠKA I.

Matka Tereza říká: „Ovocem ticha je modlitba. Ovocem modlitby je víra. Ovocem víry je láska. Ovocem lásky je služba a sjednocení.“

1. Ticho, mlčení - co je to? Když vyslovuji tato slova v souvislosti s modlitbou, když je vyslovuji ve chrámu, pociťuji jakési slavnostní kouzlo těchto slov, kouzlo, které uvádí do srdce pokoj, do široka je otevírá pro to, co je veliké a svaté, a zároveň je naplňuje divnou silou. Ticho...

Nejedná se jen o zdržení se mluvení, neběží o vyvarování se hluku. Jedná se o celé ovzduší, které nás proniká až k jádru naší bytosti. Takové ticho vládne v horách - i když šumí vítr; takové ticho nás může ovládnout, když se díváme na nesmírnost oceánu - i kdyby bouřily vlny; takové ticho nás může proniknout, když nasloucháme dokonalé kráse fug J. S. Bacha, které někdo hraje na staré varhany v tmavém gotickém chrámu - a přece vůkol je tolik tónů! Toto ticho v jádru naší bytosti se může zrodit z údivu, může to být ticho adorací, kontemplací - když stojíme před něčím, co nás nekonečně přerůstá, a tak se už nezajímáme o sebe, jen o něco, co je mimo nás.

Může však existovat také ticho bázně, strachu, hrůzy, které se rodí tváří v tvář něčemu tak velikému, že ani křik nestačí, aby toto vyjádřil. Může být i ticho utrpení, bolesti, zoufalství, které křik nevyjádří. Mezi výkřikem údivu, nadšení, hrůzy nebo utrpení a tichem je tedy úzká hranice. Avšak ono ticho neméně pulsuje životem, neméně je naplněno city - často prudšími, než zoufalý výkřik.

2. Zde (na našich exerciciích) se jedná právě o takové ticho - plné údivu, ale možná i bázně - před Božskou velebností, před jeho svatostí, všemohoucností, láskou. Jedná se o ticho adorace jeho velikosti, adorace jeho přítomnosti, ticho, které pulsuje událostí setkání. Může to být také ticho utrpení, které jen Bůh je schopen uslyšet. Nechci zde opakovat fráze o soustředění, o tom, že se nemáme vzájemně vyrušovat, že se nemáme rozptylovat - toto všechno je samozřejmé, známé, i když ne vždy dobře chápáné a přijímané. Nejedná se také o sportovní výkon - kdo déle vydrží se zavřenými ústy. Jedná se o něco úplně jiného - abychom se naučili vychutnávat ticho, radovat se v něm, hledat je, protože nikde neprožijeme tolik, jako právě v jádru ticha. Hloubce těchto zážitků se nic nevyrovná, protože právě v tichu údivu, svaté bázně, utrpení, můžeme potkat odvěkou lásku, která touží po setkání s námi. A naše srdce také žízní po tomto setkání, i když tak často jsou tato povznesení srdce přehlušována hlukem, rychlostí života, zábavou a povinnostmi. Ale tady nás nic neruší - můžeme se ponořit do mlčení a ticha, abychom potkali Nevyslovené, abychom potkali samého Boha.

3. Bůh trvá v tichu a mlčení - než bylo vysloveno Slovo, které stvořilo nebe i zemi, byl On. Také k nám přichází v tichu. Obrazně o tom mluví Písmo svaté. Jednou Hospodin řekl Eliášovi v jeskyni: „Vyjdi a postav se na hoře před Hospodinem. A hle, Hospodin se tudy ubírá. Před Hospodinem veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály - Hospodin v tom větru nebyl. Po větru zemětřesení - Hospodin v tom zemětřesení nebyl. Po zemětřesení oheň - Hospodin ani v tom nebyl. Po ohni hlas tichý, jemný. Jakmile jej Eliáš uslyšel, zavinul si tvář pláštěm, vyšel a postavil se u vchodu do jeskyně“ (1 Král 19,11-14). Jak dynamický je tento obraz! Kolik je v něm událostí - velikých a nahánějících hrůz! Mohutná vichřice, lomoz rozvalovaných hor a tříštěných skal, hřmot zemětřesení, třesk ohně. Ale po tom všem nastává hluboké ticho a je slyšet jen jemný vánek - Pán přichází! Ne v lomozu, ne v hřmotu, ale v hlubokém tichu.

4. Podobný obraz, i když vyjadřuje jiný aspekt ticha, nám ukazuje Nový zákon v popisu utišení bouře Ježíšem. Evangelista zde líčí stejně dynamickou scénu: běsnící vítr, vlny, které potápějí loď, křik a hrůza apoštolů, kteří budí Ježíše, a jeho s tím vším kontrastující klid - říká jen jedno slovo, po němž „nastalo veliké ticho“ (Mt 8,26; srov. Mk 4,39; Lk 8,24). Žalmista oslavuje Boží moc, která utiňuje živly: „Když ve svém soužení úpěli k Hospodinu, vyvedl je z tísně: utišíl tu bouři, ztichlo vlnobití. Zaradovali se, když se uklidnilo, on pak je dovedl do přístavu, jak si přáli“ (Ž 107,28-30).

5. A tak zde vidíme souvislost mezi tichem a modlitbou - důkuvzdání člověka, vyděšeného hrůzou živlů, které pak Bůh utišíl. Můžeme však tyto události chápat také jako symbol celého lidského života a situace lidského srdce. Člověk, který žije v neustálém hluku, vyděšený vnitřními bouřemi, zemětřeseními, požáry, které hoří v jeho nitru, volá k Bohu, aby utišíl běsnící mocnosti. A hle, Bůh odpovídá - přichází v tichu, v jemném vánku, chladí horečkou rozpálené srdce a rozum, utiňuje lomoz událostí - nastává pokoj a ticho a z utrápeného lidského srdce se prodírá důkuvzdání za úlevu vydechnutí, za pokoj, který v něm zavládl. Protože člověk v hloubi srdce právě po tom nejvíce touží, i kdyby se hnal za svými cíli, trápil se a namáhal v hluku spěchu. Jak krásně mluví Písmo sv. o utišení v Boží přítomnosti jako odstaveného dítěte v matčině náručí (srov. Ž 131). Protože: „Je dobré, když člověk potichu čeká na spásu od Hospodina“ (Pláč 3, 26), je dobré čekat v tichu na jeho odpověď na naše volání (srov. 1 Sam 25,9).

6. A takto se dotýkáme druhého aspektu ticha a mlčení - je modlitbou! Jak vznešenou modlitbou, nelehkou modlitbou, od které rádi utíkáme. A právě v ní se odehrává nejhlubší setkání a sjednocení s Milovaným. Představme si zamilovaný pár - tento obraz nám často nabízí Písmo svaté, aby vyjádřilo vztah mezi Bohem a člověkem. Mladí, milující se lidé spolu nejen mluví. Oni mnoho času tráví společně v tichu. Je to mlčení prázdné? Kdepak - pulsuje životem a láskou.

Obsahuje tolik, že není možné je čímkoliv nahradit, protože „je čas mlčet i čas mluvit“ (Kaz 3, 7). Je potřebné obojí. A když chtějí sobě vyznat lásku, dělají to v hluku? Spíš hledají tiché, osamocené místo, kde je nikdo nebude rušit, kde bude vhodná atmosféra. Toto vyznání asi nebude připomínat řvoucí potok, zuřící bouři, spíš bychom je mohli přirovnat k jemnému vánku, protože se bude odehrávat uprostřed ticha, které přeruší jen jednotlivá slova a povzdechy: miluji tě, a podobně krátká, ale s jak bohatým obsahem, odpověď: já také, anebo i beze slov - vrhnutí se do náruče. Je třeba ještě něco navíc? Kolem dokola ticho, ale jejich srdce, sjednocená tímto vyznáním, nikdy nic většího nezažila. Vládne ticho, protože už nic víc se nedá říci - prostě slova už nic víc nemohou vyjádřit. Právě takové modlitbě - modlitbě srdce - se chceme učít v tichu a mlčení. Můžeme volat spolu s nevěstou z Písne písní: „Ticho! Můj milý! Hle, právě přichází.“ Ticho! Nevypašme tu nádhernou chvíli. „Gazele se podobá můj milý nebo kolouškovi. Hle právě stojí za naší zidkou, nahlíží do oken, dívá se mřížovím. Můj milý se ozval, řekl mi: Vstaň, má přítelkyně, krásko má, a pojď“ (Pís 2,9-10). A tak už jen zbývá, v tichu se vrhnout do jeho náruče.

7. Takové setkání s Bohem v lásce, sjednocení s ním, uchvácení jen jeho přítomností, ztišení před ním - je už kontemplace. Toto slovo nás trochu odpuzuje, bojíme se ho, myslíme si, že patří k přísným klášterům, avšak kontemplace je nejvznešenější píseň našeho srdce, které vyznává Bohu lásku a naslouchá jeho odpovědi. Sv. Terezička Ježíškova (od které si vzala jméno Matka Tereza a na kterou se často odvolává) řekla: „Modlit se neznamena moc mluvit, ale mnoho milovat.“ Asi proto Ježíš říkal, že množství slov v modlitbě je zbytečné (srov. Mt 6,7). Proto doporučoval: „Vejd do svého pokojíku a zavři za sebou dveře“ (Mt 6,6), protože ve středu ticha a mlčení je Bůh a setkání s ním rodí modlitbu. K tomu nás také vyzývá prorok: „Ztiš se před Panovníkem Hospodinem, vždyť den Hospodinův je blízko! Hospodin připravil oběť, jako svaté oddělil ty, které pozval“ (Sof 1,7). Tou obětí ať jsou naše milující srdce, která mu přineseme jako dar na hostinu radosti, na kterou nás pozval. Připravme tento dar v tichu a mlčení, v největším soustředění, aby byl hodný Božského ženicha.

8. Může však existovat - jak už jsem se zmínil - také ticho utrpení. Každý z nás o tom ví až příliš dobře. Mlčení skrývá mnoho našich starostí a bolestí. Ale i zde, ve středu našeho utrpení zahaleného tichem, můžeme potkat Boha, který nás doprovází, slyší stesk našich srdcí a chápe jej, protože sám trpěl na kříži. Jen jemu, který tolik vytrpěl, můžeme s důvěrou otevřít svá srdce, protože on je schopen mít s námi soucit, vždyť byl vyzkoušen jako my ve všem kromě hříchu (srov. Žid 4,15). A zase - ve středu tohoto mlčícího utrpení, které nedovedeme sdílet s nikým jiným kromě něho, se rodí modlitba - modlitba důvěry a odevzdání, dialog živých, pulsujících srdcí.

9. Může také existovat mlčení a ticho pokání. Dobře známe přísnou jednoduchost liturgie pašijového týdne, když zmlknou varhany a zvony, když se postíme, což je možno plně prožít jen v tichu (srov. Iz 58,4). Ticho a mlčení zahluje posvátnou hrůzu nad umučením Spasitele pro naše hříchy. V tichu čekáme na příchod Boha lásky, aby nám odpustil hříchy a zase nás milosrdně přivinul. V tichu se díváme na Kristův hrob, kontemplujeme jeho sestoupení do propasti smrti, nad kterou konečně zvítězil v tichu velikonočního jitra. Mlčení zahluje tyto dny očekávání radostných zvonů, které zvěstují zmrtvýchvstání. Není toto ticho pokání, ticho očekávání odpuštění a radosti zmrtvýchvstání nádhernou modlitbou? Nejsou potřebná slova, stačí slza zkroušenosti, lítosti nad tím, k čemu přispěl náš hřích, abychom vyjádřili více než nejdelší projev. Dobře je mlčet před Pánem, protože v tomto tichu je plnost, jakou jiný druh modlitby nemá.

10. Vzorem zachovávání ticha a mlčení pro nás může být sám Ježíš. On řekl: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce, a naleznete odpočinutí svým duším“ (Mt 11,29). Podívejme se tedy na jeho postoj a učme se, jak dobře prožívat exercicie a celý náš život. Hle, ticho jeho narození. Přišel na svět v betlémských jeslích, bez fanfár a slavností. Ticho jeho života v Nazaretě. Ticho, které doprovázelo čtyřicetidenní půst, během kterého se připravoval na svou veřejnou činnost. Ticho osamělé noční modlitby - často se vzdaloval od hlučného davu, aby se v tichu sešel s Otcem a z toho setkání čerpal sílu pro další činnost. Zvlášť dramatické bylo ticho noci strávené v Getsemanech, když se připravoval na smrt na kříži. Potom bylo mlčení před Sanhedrinem a před Pilátovým soudem. Konečně ticho osamělého umírání na kříži. „Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku, jako ovce před stříhači zůstal němý, ústa neotevřel“ (Iz 53,7). On se nepřel, ani nerozkřikoval, na ulicích nikdo neslyšel jeho hlas. Přišel k nám jako jemný vánek, který nalomenou třtinu nedolomil a doutnající knot nehasil (srov. Mt 12,19-20). Čemu nás chtěl učit, sám prožil až do konce, a proto jeho pobízení je tak přesvědčivé.

11. Ježíš nás pobízel, abychom setrvali v tichu, a tichu žehnal: „Blaze, blaze těm, kdo působí pokoj“ (Mt 5,9). Blaze těm, kdo dovedou vypnout rádio nebo televizi, kdo se dovedou uchýlit stranou od hlučného davu, kdo chtějí v tichu a mlčení hledat Boha. Blaze i těm, kdo toto umožňují i ostatním, anebo aspoň nejsou překážkou, když jiní po tom touží. Blaze těm, kdo nekřičí a nepřou se. Každý z nás může mít podíl na tomto Ježíšově blahoslavenství, pokud jen chceme vzít vážně jeho pozvání k učení se od něj, protože je tichý a pokorný.

12. Ctnost tichosti se také často vyskytuje v Pavlových epistolách. Vychvaluje život tichý a klidný a vybízí, aby právě takový život vedli Kristovi učedníci (srov. 1 Tim 2,2). Napomíná neukázněné „tíše a mírně po způsobu Kristově“ (1 Kor 10,1), vybízí, abychom byli vždy skromní, tiší a trpěliví, navzájem se snášeli v lásce

(srov. Ef 4,2; Kol 3,12-13). Tichost je podle něho ozdobou křesťanských žen (1 Tim 2,11-12). Také Starý zákon vysoce hodnotil ticho a mlčení jako projev moudrosti (Sir 20,15; 32,8) a trpělivosti v čekání na pravý čas (Sir 20,6-7; Mdr 8,12). Tento pravý čas se může ukázat okamžikem milosti a příchodu Pána, který přichází v tichu jako jemný vánek. Proto vytrvale čekejme, nezaťraťme příležitost, ukažme moudrost a trpělivost. Zde máme tuto dobu, dobu milosti, ale také zápasu. Mnozí už v tomto zápase zvítězili - my také můžeme dosáhnout vítězství! Zde je čas, který nám byl darován, čas spásy, která se uskutečňuje. Kéž jsou pro nás povzbuzením slova proroka: „Toto praví Panovník Hospodin, Svätý Izraele: V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a důvěře vaše vítězství. Hospodin vyčkává, chce se nad vámi smilovat. Blaze těm, kdo ho očekávají“ (Iz 30, 15.18).

13. Na závěr ztišíme naše srdce a poslouchejme slova Matky Terezy, která mluví o tichu a modlitbě: „Bůh miluje ticho. Je zapotřebí, abychom hledali Boha, ale nenajdeme ho v hluku a zmatku. Podívejme se, jak v hlubokém tichu rostou stromy, květy, tráva - celá příroda; v jakém tichu se pohybují hvězdy, měsíc a slunce. Čím více dostaneme v naší tiché modlitbě, tím více budeme moci dát jiným v našem činném životě. Ticho nám dovoluje dívat se na všechno z jiné perspektivy. Potřebujeme toto ticho, abychom se dotkli duší. Nejdůležitější není to, co mluvíme my, ale co Bůh mluví k nám a skrze nás.“

6. Boží čas Wilfrid Stinissen

Jak je úžasné, že Bůh nestvořil čas jako nekonečně dlouhou, monotónní linii. Boží čas není ustavičně stejný, zde nepanuje stále tatáž teplota, není vždycky stejné teplo či tma, stále léto či stále zima.

Člověk je nakloněn vymýtit a vyrovnávat všechny rozdíly. Místo abychom ve dne pracovali a v noci odpočívali, podařilo se nám narušit rytmus přírody i naší vlastní přirozenosti a nečiníme již rozdílu mezi dnem a nocí.

Též pokud jde o náš duchovní vývoj, přáli bychom si, abychom dělali pokroky stejně rychle. Avšak skutečnost není taková. Ve způsobu, jakým Bůh řídí běh času na úrovni jak materiální, tak i duchovní, vládne ustavičně změna.

Že dnešní člověk hledá tolik vykonstruované změny, že se stále honí za něčím jiným, spočívá snad v tom, že ztratil cit pro přirozený rytmus Božího času.

Boží čas má rytmus, jehož podstatou je smrt a zmrtvýchvstání. Všechno začíná, všechno umírá a opět všechno začíná. Nic není hotové jednou pro vždy, nic se nevyvíjí podle stejnoměrně stoupající křivky. Čas obsahuje silné a slabé momenty. Jsou doby, kdy se nic zvláštního neděje, a opět doby, kdy začíná něco zcela nového.

Máš-li dar chápat a respektovat tento rytmus a podříditi se mu bez odporu a námitek, pak ti Bůh dává tušit něco z hluboké harmonie, k níž tě stvořil.

7. Mystické spojení s Marií

XXI. část

Cítím se nutkána, abych jak dovedu poněkud jasněji popsala způsob, jak jsem v uplynulých dnech požívala nebo zakoušela vedení, řízení, libé působení a přítomnost láskyhodné Matky a láskyhodného Otce.

Můj duchovní pohled se k nim stále obracel. Jejich vzpomínka a obraz byly takřka vtištěny do mého rozumu a poznání, trvalým a podstatným způsobem bez jakéhokoli mého spolupůsobení k tomu z mé strany, abych si něco podobného získala nějakými předchozími myšlenkami nebo jinou vlastní činností. Dálo se to tak habituálně a podstatně, že vše plynulo jako samočinně a oni, pokud rozumím, se zjevovali na vrcholku ducha, bez předchozího myšlení na ně nebo očekávání jich. To bylo tak vtištěno, že i kdybych se, jak se mi zdá, sebevíc snažila se rozptýlit a ono nazírání či vidění a požívání či zakoušení jejich přítomnosti od sebe zahnat, nic bych nespravila, kdybych se nedopustila něčeho, co by se jim nelíbilo. Neboť pak by se tato jejich přítomnost zatemňovala a zmizela a s ní i ona něžná, sladká, nevinná a zároveň uctívá a pozorná láska k nim.

Viděla jsem je též představově, rozlišeně a nerozlišeně. Toto vidění bylo jasné a nejasné, nevím, jak to mám objasnit a učinit srozumitelným. Zdá se mi, že se to podobá tomu, co píše svatá Terezie o některých zjeveních láskyhodné Matky a láskyhodného Otce, kterých se jí dostalo, když praví, že se její pozornost neupírala na něco zvláštního v jejich osobě, nýbrž že prostým pohledem a s duchovním potěšením patřila na celou bytost láskyhodné Matky.

Tento pohled byl tak jednoduchý, že jsem nedovedla patřit na jednoho bez druhého, nýbrž jako na dva v jednom a jako na něco dvojího-jednoduchého. Tento pohled byl chápán v jednotě Božské podstaty.

8. Oznámení o nové distribuci:

Řád Karmelitánů oznamuje založení firmy KARDIS s.r.o., která převezme distribuci literatury, nosičů zvuku i obrazu (MC, CD a videokazety) a devocionálií. Karmelitánské nakladatelství se bude nadále věnovat pouze vydavatelské činnosti. KARDIS s.r.o. bude také vydavatelem distribučního katalogu. Prostřednictvím distribučních středisek v Kostelním Vydří, v Praze 6, Koleční 4, v Rajhradě a všech původních i nových pracovníků se budeme snažit své služby dále zkvalitňovat.

9. Ediční plán na 1. čtvrtletí 1996.

Raniero Cantalamessa - MY KÁŽEME KRISTA UKŘIŽOVANÉHO

Soubor svatopostních kázání pronesených pro Svatého Otce a jeho spolupracovníky.

fra Guido - SCALA PARADISI

Jedno z vrcholných děl středověké mystiky pojednávající o čtyřech stupních vedoucích k dokonalému životu.

Anselm Grün - O MLČENÍ

Druhé vydání výboru myšlenek východních Otců na téma mlčení.

Hans Buob - DARY DUCHA SVATÉHO

Exercitátor a duchovní vůdce svými přednáškami zprostředkovává působení Ducha svatého v menších církevních komunitách.

Jaroslav Škarvada - Z ARCHIVU PASTÝŘE EXULANTŮ

Reprezentativní výběr promluv a úvah pražského generálního vikáře, dříve biskupa pověřeného pastorační česky exulantů.

Adalbert Balling - O LÁSCĚ A RADOSTI ZE ŽIVOTA

Krátké osvěžující úvahy populárního duchovního autora.

Jean Ladame - JEŽÍŠOVO SRDCE - SRDCE PLNÉ LÁSKY

Jezuitský teolog s úspěchem přibližuje podstatu úcty k Ježíšovu srdci modernímu člověku.

Viktor Frankl - A PŘECE ŘÍCI ŽIVOTU ANO

Jedno ze základních děl světoznámého autora (mj. zakladatele logoterapie), ve kterém reflektuje otázky života v extrémním prostředí koncentračního tábora.

RŮŽENEC SE SVATÝM DOMINIKEM

Další z oblíbených „ružencových“ sešitků, tentokrát s myšlenkami sv. Dominika.

Christopher O'Donnell - BOHOSLUŽBA S MARIÍ

Dílo seznamuje s úlohou a postavením Matky Boží ve svátcích liturgického roku.

ŠKAPULÍŘE A MEDAILKY

Brožurka seznamuje s pojmem, dějinami a vývojem úcty k tomuto zvláštnímu symbolu zasvěcení. Sestavil Jaroslav Novotný.

Wilfrid Stinissen - MODLITBA JEŽÍŠOVA

Dlouho očekávané uvedení do „Ježíšovy modlitby“ - modlitby srdce.

Zdeněk Fišer - DOBRODRUŽSTVÍ TŘETÍHO VĚKU

Autor svými myšlenkami vytváří generaci „třetího věku“ most k hlubšímu pochopení a přijetí sebe sama.

Henri Boulad - ŽIJ VE SVOBODĚ

Šest přednášek, které ukazují krásu a důstojnost člověka se zřetelem na svobodu lidskou i Boží.

Phil Bosmans - TVÉ ŠTĚSTÍ JE V TOBĚ

Známý a oblíbený duchovní rádce předkládá v krátkých úvahách podněty k zamyslení se a ukazuje „tvé štěstí v tobě“.

MINIPERLY

Sada dalších osmi kusů oblíbených dárkových knížeček.

Jaroslav Polc - SVATÉ ROKY

Popularizující zpracování vzniku, vývoje a průběhu jednotlivých Svatých roků od r. 1300 do současnosti.

MEŠNÍ ORDINARIUM

Osmijazyčné vydání mešních textů v jedné publikaci.

René Laurentin - ŽIVOT BERNADETTY

Známý mariolog přibližuje život Bernadetty Soubirousové.

Věra Borská - OPŘÍT SE O VÍTR

Výbor z duchovní poezie autorky, která doposud publikovala především pro děti.

Meinrad Limbeck - VÝKLAD EVANGELIA SVATÉHO MATOUŠE

První z rozsáhlé řady „stuttgartských biblických komentářů“.

Bernardin Schellenberger - ŽIVOT A HRA

Jak žít podle Kristových pravidel. Vychází v koprodukcii s Českou křesťanskou akademií.